

Metsanduse sihtkontrolli kokkuvõte 2018

Tootmise ja tööstuse rakkerühma tööinspektorid viisid 2018 aasta esimesel poolaastal läbi metsanduse sihtkontrolli. Kontrollid toimusid raielankidel. Kontrolliti ainult töökeskkonda. Seekordne sihtkontroll dokumentatsiooni ülevaastust ei hõlmanud.

Sihtkontrolli käigus kontrolliti 39 metsandusega tegelevat ettevõtet üle Eesti. Kontrolli toimumisest kontrollitavaid ettevõtteid eelnevalt ei teavitatud. Kontrolli raskendas asjaolu, et tööinspektoritel puudus info, kus metsatöid teostatakse. Raielangid, kus metsatöid toimusid, leiti juhuslikult (nt teise ettevõttesse sõites, info kolleegilt). Enamik metsatöid teostatakse suurtest teedest kaugel, mille tõttu ei jäänud nad meie vaatevälja ja jäid kontrollist välja.

Kontrollaktis registreeriti kokku 26 rikkumist ning 9 rikkumise kohta koostati ettekirjutus. Esitati ka 25 suulist soovitusi, kuidas töökeskkonda muuta turvalisemaks. Iga kontrollitud ettevõtte kohta koostati hinnanguleht metsanduses töötamise kohta. Hinnanguleht koosnes viiest peamisest punktist, milleks olid:

- töövahendid;
- olmeruumid, tööriided;
- isikukaitsevahendid, esmaabivahendid, tervisekontroll;
- märgistused;
- töö- ja puhkeaeg.

Töövahendid

Töövahenditega seotud rikkumisi avastati 4. Peamised rikkumised olid seotud harvesteri saekettide teritamise ja teritamise teenust ostetakse sisse. Mõnedes ettevõtetes kettide teritamist teostab harvesteri juht, kes ei ole saanud selleks vastavat väljaõpet. Töötajate sõnade kohaselt puudub ohutusjuhend, mis käsitleks saekettide teritamise ohutusjuhiseid.

Sihtkontrolli käigus kontrolliti ka raietöölise abivahenditega varustatust (nt langetuslabida, langetushargi, langetuskiili, pööramishaagi, käsivintsi olemasolu). Ühel juhul tuvastati, et raietöölisele ei olnud väljastatud abivahendina käsivintsi.

Positiivne on aga see, et töövahendid olid varustatud vajalike kaitsekatete/seadistega ning olid ilma väliste vigastusteta.

Olmeruumid, tööriided

Teatud metsandusega seotud töid (nt raietöölised) tehakse välistemperatuuril. Sellest lähtuvalt kontrolliti sihtkontrolli käigus ka soojakute olemasolu. Soojakud olid tagatud neile, kellel selleks on vajadus. Mõned töötajad teostasid töid kodu lähedal, siis tegid puhkepause kodus. Harvesteri juhid tegid pause kas sõiduki kabiinis (masinad on kaasaegsed ja kabiinid üsna ruumikad) või tööle tulnud autos/bussis. Kui töökoht asus kodust kaugel, siis oli võimaldatud ka soojak.

Töötajatel olid olemas tööandja poolt väljastatud tööriided. Kuna teatud töid (nt raietöölised) tehakse välitingimustes, siis on oluline ka vahetusriiete olemasolu. Ühel juhul ei olnud töötajale vahetusriided tagatud. Töötajal puudus võimalus riideid vahetada, kui need saavad märjaks.

Isikukaitsevahendid, esmaabivahendid, tervisekontroll

Enamjaolt olid töötajad varustatud tööks vajalike isikukaitsevahenditega ja töötajad ka kasutasid neid. Ainult ühele töötajale ei olnud väljastatud turvajalanõusid. Mõnel juhul oli probleem selles, et isikukaitsevahendid olid olemas (nt harvesteri juhil või väljaveotraktoristil), aga need ei asetsenud töökohal (masinas) vaid olid nt autos/bussis, millega töökohale sõideti. Oluline on, et nt kiiver, helkurvest paikneks masinas, et sõidukist väljudes saaks neid ka ohu korral kasutada. Osad töötajad põhjendasid kiivri töömasinas (harvesteris, väljaveotraktoris) mittehoidmist sellega, et kiivri kasutamiseks puudub vajadus. Tööinspektorid selgitasid töötajatele, et masinast väljudes on nt oht, et mõni puu jääb kukkumisohtlikku asendisse ja võib töötajale peale kukkuda.

Igas töökohas olid esmaabivahendid olemas. Esmaabivahendid paiknesid vastavalt olukorrale kas harvesteris, väljaveotraktoris või raietöölise puhul autos/bussis, millega nad langile sõitsid.

Metsanduse sihtkontrolli käigus tuvastati, et kõige sagedamini esinev rikkumine oli seotud tervisekontrolli korraldusega. 14 ettevõtte töötajad ei olnud käinud tervisekontrollis töötervishoiuarsti juures. Osades ettevõtetes olid töötajad küll tervisekontrollis käinud, aga tööandja polnud järginud tervisekontrolli otsuses välja toodud järgmist tervisekontrolli aega (tervisekontroll aegus). Enamik tööandjaid olid siiski arvamusel, et tervisekontroll on vajalik ja tuleb läbi viia regulaarselt.

Märgistamine

Ohualade märgistustega seotud rikkumisi oli kokku 7. Puude langetamise ohuala oli ohumärkidega tähistamata 4 raielangil ja raielangile, kus toimub langetamine, suunduvad teed ja rajad olid märgistamata 3 korral. Ohualade märgistamata jätmise ohustab nii kaastöötajaid (kui on läheduses), liiklejaid (teede märgistamata jätmise korral) kui ka metsas liikuvaid seenelisi, marjulisi, jahimehi jne.

Töö- ja puhkeajad

Töö- ja puhkeajaga seotud rikkumisi (hinnang on antud töötajate ütluste põhjal, dokumente ei kontrollitud) sihtkontrolli käigus ei tuvastatud. Kuna hinnang anti töötajate ütluste põhjal, siis ei saa olla täiesti veendunud, et rikkumisi ka realselt ei ole.

21 sihtkontrolli käigus kontrollitud ettevõttes ei esinenud rikkumisi, mis moodustab 54% sihtkontrolli käigus kontrollitud ettevõtetest. Kuna sihtkontrolli läbiviimist raskendas asjaolu, et tööinspektoritel puudus info, kus raielankidel tööd toimuvad, siis on kontrollide arv ka tagasihoidlik. Siiski võib öelda, et kontrollitud raielankidel oli olukord hea ja puudusi esines minimaalselt. Edaspidi ette teatamata metsanduse sihtkontrolli läbiviimine ei ole mõistlik, sest nagu näha, me ei suuda neid sügavatest metsadest leida ja kontroll võib jääda pinnapealseks.

Kokkuvõtte koostas
Mariko Vahula
Juhtiv tööinspektor
09.10.2018